

Randrup kirkeruin

Kirke/kloster

Middelalder

Kirke/kloster

Ruintomten ved Randrup ødekirke set fra sydvest.

Ved Randrup kirkeruin ses fundamentresterne og grundplanen af en kirke eller et kapel fra middelalderen omkring 1200-tallet. Der findes desværre næsten ingen oplysninger om kirkens opførelse, funktion eller nedrivning. Nationalmuseet har dog tidligere gennemført en mindre undersøgelse af stedet.

Ruintomten ved Randrup ødekirke set fra sydvest.

Efter den korte gåtur ad stien fra den nuværende asfaltvej nord for ruinen, ses ruinen i en indhegnet græsgang lige vest for gården. I den ca. 15 m. lange, 7,5 m. brede og øst - vest orienterede kirkeruin ses kirkens skib og det lige afsluttede kor mod øst tydeligt.

Kirkestedet på bakketoppen syd for vejen.

Udenfor koret er der tilføjet en mindre firkantet bygning, og hele bygningen og kirkegården udenfor omsluttet af et dige som stadig ses - særligt nord og vest for ruinen.

Kirketomten set fra øst.

Bygningen var opført i natursten lagt i kalkmørtel og murens inderside var beklædt med hvide limkalksten. Bygningsmaterialerne er givetvis blevet genbrugt efter nedrivningen. Fra Randrupgård stammer således en indmuret kvadersten med et indhugget skaktern-mønster. Stenen ligger nu på Randers Museum, men kan også genfindes i nutidens kirker i området ved Falslev, Svenstrup og Spentrup.

I guidebogen "Mariageregnens arkæologiske minder" forklarer K.M. Christensen stenens evt. betydning: *"De er foreslået tolket som stenmesternes fritidssyssel, stenskadeudbedring eller regnebræt, mystisk-symboliske talkombinationer eller meddelelser og endeligt tolket som symbolet på hvidt/sort, godt/ondt og liv/død. Populært kaldes stenene for "Fandens spillebræt", hvor man kommer til at tænke på menneskers spil med Døden om tidspunktet for at forlade denne verden. Sagn beretter også om, at Djævelen ofte generede kirkebyggeriet ved at rive det ned om natten, hvad der var bygget op om dagen. Bygmesteren kunne så lave et skakbræt til Djævelen, der i sin spillelidenskab ville blive så optaget, at byggeriet kunne fortsættes uforstyrret"*

Naturstenfundament til kirkeskibets vestgavl set fra syd.

Hvorfor og hvornår nedrivningen fandt sted vides ikke. Kirken optræder i al fald ikke på Videnskabernes Selskabs kort fra 1791. Årsagen kan være den store befolkningsnedgang efter middelalderens pestepidemier og/eller sognesammenlægningerne efter reformationen i 1536.

Kun den ødeliggende gård ved Randrup er afsat på 1791-kortet.

Alene i de 4 herreder syd for Mariager Fjord kendes til i alt 36 ødekirker, hvoraf de 24 har kunne stedfæstes. Kirkerne har skullet fungere samtidig med de 42 sognekirker der er i området, så det var måske ikke så mærkeligt, at der i senmiddelalderen og efter reformationen blev "luget ud" i antallet af kirker. På markerne ved Kjellerupgård kun ca. 2,5 km. nordøst for Randrup findes resterne af en tilsvarende nedrevet kirke. (se Svenstrup runesten).

[Læs mere på Randers Kommunes hjemmeside.](#)

Kirkestedet på bakketoppen syd for vejen.

Kirketomten set fra øst.

Naturstenfundament til kirkeskibets vestgavl set fra syd.

Kun den ødeliggende gård ved Randrup er afsat på 1791-kortet.

Adgang

- Fra Randers-Mariager landevejen - ca. 1 km. nord for Gassum og ca. 9 km syd for Mariager - drejes der ved 14,8 km.-mærket vestover ad Kåtrupvej mod True.
- Efter ca. 1,5 km. deler vejen sig og herfra følges skiltet "Kirkeruin" mod True.
- Efter ca. 500 m. parkeres i den sydlige vejsiden ved gården.

- Et lille fortidsmindeskilt ud til vejen viser starten af trampestien langs markskellet til kirkeruinen ca. 60 m. vest for gården.

Faciliteter

- Informationsskilt ved låge for enden af trampesti.
- Afstand til fortidsminde: ca. 50 m.

Særlige forhold

- Vis hensyn til græssende dyr på området: luk led og hegn.
- Hunde ingen adgang.

Relateret litteratur

Guide til Danske fortidsminder – *Carsten Henrik Bang (Gyldendal og Skov-og Naturstyrelsen, 1994)*

Fortidsminder i Danmark – *Henning Dehn-Nielsen (Sesam, 1999)*

Middelalderen i Danmark – *Nils-Knud Liebgott (Aschehoug, 2004)*

Mariageregnens arkæologiske minder – *Karen Marie Christensen (Århus Amt, 1994)*

Danmarkshistorien bind 9-11, Middelalderen – - (*Sesam, 1981-84*)

Ødekirker på Randerseggen – *Mikael Manøe Bjerregaard (Kulturhistorisk Museum Randers, 2003)*

Ruiner - Bevaring af forfald – *Skov- og Naturstyrelsen (Miljøministeriet, 1991)*

Dansk arkæologis status og fremtid

Praktisk Information

ADRESSE

8981 Spentrup, Midtjylland

EJERFORHOLD

Privatejet

GPS

56.585574, 9.963275

UTM

E559205 N6271696